

USNESENÍ

(anonymizovaný opis)

Krajský soud v Ústí nad Labem – pobočka v Liberci rozhodl v neveřejném zasedání konaném dne 22. července 2021 v trestní věci odsouzeného [údaje o účastníkovi], o stížnosti odsouzeného proti usnesení Okresního soudu v Liberci ze dne 17. 6. 2021, č.j. 6 PP 63/2021-22,

takto:

Podle § 148 odst. 1 písm. c) tr. řádu se stížnost zamítá.

Odůvodnění:

1. Napadeným usnesením byla podle § 88 odst. 1 písm. a) tr. zákoníku zamítnuta žádost odsouzeného o podmíněné propuštění z výkonu trestů odnětí svobody v trvání 6 měsíců, jež mu byl uložen ve věci vedené u Okresního soudu v Liberci pod sp.zn. 8 T 139/2018, a v trvání 2 let, jež mu byl uložen ve věci vedené u Okresního soudu v Liberci pod sp.zn. 6 T 150/2017.

2. Proti tomuto usnesení podal odsouzený stížnost do protokolu, kterou následně odůvodnil prostřednictvím svého obhájce. Odsouzený závěrem soudu prvního stupně vytkl, že trest odnětí svobody u jeho osoby vykonal svůj účinek, kdy jeho další výkon je pro odsouzeného a jeho rodinu zvláště náročný. Těžkou rodinnou situaci po úmrtí otce odsouzeného popsala v řízení jeho družka. K závěru soudu prvního stupně o absenci zařazení do I. PSVD odsouzený namítl, že se nejedná o žádný zákonný předpoklad pro určení jeho nápravy. Naopak odsouzený činí maximum pro svoji nápravu, pracuje, plní program zacházení. Z těchto důvodů se neztotožňuje se závěrem soudu prvního stupně o tom, že je jeho žádost předčasná. Odsouzený má zajištěno zázemí a práci pro případ výstupu z výkonu trestu, má motivaci s ohledem na rodinné poměry se co nejdříve vrátit do řádného způsobu vedení života. Dále odsouzený poukázal na rozhodovací praxi soudů vyššího stupně stran hodnocení podmínky predikce vedení řádného způsobu života, kdy soudy by měly hodnotit především současný způsob výkonu jako ukazatel změny životních postojů pachatelů trestné činnosti. V tomto smyslu odsouzený poukázal na zákaz zásady dvojího přičítání těchto skutečností k jeho tíži, neboť soud prvního stupně při posouzení jeho žádosti hodnotil skutečnosti, které se staly podkladem pro individualizaci trestů, které vykonává. Z těchto důvodů navrhl, aby bylo jeho žádosti ve stížnostním řízení vyhověno.

3. Krajský soud z podnětu řádně a včas podané stížnosti podle § 147 odst. 1 tr. řádu přezkoumal správnost výroku napadeného usnesení, jakož i řízení, které vydání napadeného usnesení předcházelo a dospěl k závěru, že stížnost není důvodná.

4. Pokud se týká řízení, které vynesení napadeného rozhodnutí předcházelo, krajský soud žádná pochybení soudu prvního stupně neshledal. Návrh odsouzeného na podmíněné propuštění z výkonu trestu odnětí svobody byl projednán ve veřejném zasedání, o jehož konání byl odsouzený vyrozuměn s dostatečným časovým předstihem tak, aby bylo zachováno jeho právo na přípravu k veřejnému zasedání. Veřejné zasedání proběhlo v přítomnosti odsouzeného, byl mu dán prostor k vyjádření, soud prvního stupně provedl relevantní důkazy pro posouzení věci, napadené rozhodnutí bylo vyhlášeno a odůvodněno v přítomnosti odsouzeného, a odsouzenému byl dán prostor k vyjádření stran opravného prostředku, kdy tohoto svého práva využil.

5. Krajský soud se v napadené věci po věcném přezkumu plně ztotožnil se závěry soudu prvního stupně. Ten v napadeném usnesení velice správně uvedl, že odsouzený by musel splňovat kumulativně všechny tři podmínky, s nimiž zákonodárce spojuje možnost podmíněného propuštění z výkonu trestu odnětí svobody. Ačkoliv odsouzený v době rozhodování soudu prvního stupně již měl vykonánu více než polovinu z uložených nepodmíněných trestů odnětí svobody, tak se krajský soud plně ztotožnil se závěry soudu prvního stupně, že na straně

odsouzeného nedošlo k naplnění dalších zákonných podmínek, s nimiž zákonodárce spojuje možnost předčasného výstupu odsouzeného z výkonu trestu odnětí svobody, a to zejména ve smyslu účinné snahy po polepšení. Soud prvního stupně ve svém rozhodnutí podrobně a zcela přesvědčivě rozvedl skutečnosti, které jej vedly k zamítnutí žádosti odsouzeného, kdy krajský soud se s těmito závěry plně ztotožňuje.

6. Krajský soud považuje za potřebné zdůraznit, že zákonná úprava institutu podmíněného propuštění z výkonu trestu odnětí svobody nezakládá povinnost soudu propustit z výkonu trestu automaticky každého odsouzeného, který vykonal určitou část z uloženého trestu, a je subjektivně přesvědčen, že daný institut je aplikovatelný právě na jeho osobu. Institut podmíněného propuštění není ze strany odsouzených nárokovatelný, ale je prostředkem dobrodiní ve vztahu k pachatelům trestné činnosti, kteří mají snahu po nápravě, došlo k jejich resocializaci a s vysokou mírou pravděpodobnosti od nich lze očekávat, že povedou řádný život. Jinými slovy řečeno, podmíněně propustit lze odsouzeného, u něhož bylo společností sledovaného účelu trestu dosaženo dříve, než bylo stanoveno v odsuzujícím rozsudku. Jde tak o institut výjimečný, který má zmírnit trest u těch odsouzených, kteří vykonávají trest příkladně a mají snahu po nápravě.

7. Za snahu po nápravě lze označit stav, kdy odsouzený zcela příkladně vykonává trest odnětí svobody, jeho způsob výkonu trestu je vzorem pro ostatní vězně, opakovaně si vytváří podmínky pro udělení kázeňských odměn a zařazení do příznivější skupiny vnitřní diferenciací v rámci výkonu trestu, aktivně usiluje o zaměstnání, pracovní povinnosti si plní na požadované úrovni, podstupuje kurzy resocializace, aby odstranil předpoklady možného opakování trestné činnosti, angažuje se ve výkonu trestu. Neméně podstatnou náležitostí závěru o příkladném výkonu trestu je stálost a kontinuita přístupu odsouzeného k příkladnému výkonu trestu. Právě trvalý a příkladný způsob výkonu trestu je základním ukazatelem, že je naplňována resocializační složka trestu, a že na straně odsouzeného dochází ke změně subjektivních předpokladů k vedení řádného způsobu života. Jak vyplývá z výpovědi odsouzeného, ze zprávy Vězeňské služby ČR a z vyjádření vychovatele, v řízení nebyly provedeny důkazy, které by umožnily posouzení stádia nápravy odsouzeného, s nímž lze spojit závěr o dostatečné resocializaci. Odsouzený od nástupu do výkonu trestu (únor 2020) si vytvořil podmínky pro získání toliko 3 kázeňských pochval, a je stále veden v II. skupině vnitřní diferenciací, řádně pracuje. Z opisu rejstříku trestů vyplývá, že odsouzený je osobou trestněprávně již narušenou, když byl v minulosti opakovaně ve výkonu trestů odnětí svobody (v roce 2006 ve věci vedené u Okresního soudu v České Lípě pod sp.zn. 3 Tm 63/2005, a v roce 2009 ve věci vedené u Okresního soudu v České Lípě pod sp.zn. 4 T 1011/2003). Odsouzený má v opise rejstříku trestů vedeno celkem 8 záznamů. Z uvedeného je tudíž zřejmé, že dosavadní pokusy o nápravu odsouzeného jsou z dlouhodobého hlediska nedostatečné, neboť by v opačném případě odsouzený nebyl opětovně ve výkonu trestu odnětí svobody. S ohledem na trestněprávní narušenost odsouzeného, a jeho faktický přístup k nyní vykonávaným trestům, kdy stanovisko Vězeňské služby ČR k žádosti odsouzeného je neutrální, nelze v této fázi výkonu trestu odnětí svobody, z něhož odsouzený žádá podmíněně propustit, bez důvodných pochybností uzavřít, zda u odsouzeného došlo v době rozhodování stížnostního soudu k předčasnému dosažení účelu trestu, tedy ke změně subjektivních a objektivních předpokladů na straně odsouzeného, které by svědčily o jeho faktické nápravě. Z těchto důvodů se krajský soud ztotožnil se závěrem soudu prvního stupně, že v řízení nebylo prokázáno, že by odsouzený splňoval předpoklady pro účast na institutu podmíněného propuštění z výkonu trestu odnětí svobody. Z provedených důkazů naopak vyplývá, že odsouzený vykonává trest průměrným způsobem, nemá dostatek kázeňských odměn, je zařazen do II. skupiny vnitřní diferenciací. Z těchto skutečností nápravu odsouzeného s ohledem na jeho trestněprávní narušenost dovozovat nelze. Byť zařazení odsouzeného do určité skupiny vnitřní diferenciací není zákonným kritériem pro posouzení splnění podmínek pro účast na podmíněném propuštění, pak musí krajský soud oponovat námitkám odsouzeného, neboť se jedná o jeden z klíčových ukazatelů způsobu výkonu trestu ze strany odsouzeného, neboť v případě zcela příkladného

plnění podmínek výkonu trestu si odsouzení jsou schopni za poměrně krátkou dobu výkonu trestu vytvořit předpoklady pro zařazení do nejpříznivější skupiny vnitřní diferenciací, která je určena pro vězně, u nichž způsob výkonu trestu nasvědčuje jejich nápravě, neboť si program zacházení plní zcela nadprůměrně. Ze skutečnosti, že odsouzený si za rok a půl výkonu trestu podmínky pro zařazení do nejpříznivější skupiny vnitřní diferenciací ještě nevytvořil, nasvědčuje skutečnosti, že ve výkonu trestu odnětí svobody jsou na jeho ještě určité rezervy. Jestliže odsouzený v řízení namítal, že je velice složitá situace v jeho rodině, a k tomu dokládal písemné vyjádření své družky, musí krajský soud oponovat, že nepodmíněný trest odnětí svobody byl odsouzenému uložen i z důvodu jeho izolace od zbytku společnosti, kdy zájem společnosti na nenarušování řádného stavu věci převyšuje nad individuálním zájmem odsouzeného na realizaci práva na osobní svobodu. Odsouzený si musel být při páčání trestné činnosti vědom skutečnosti, že v rámci výkonu trestu nebude schopen realizovat svůj rodinný život, a přesto upřednostnil sycení vlastních potřeb na úkor jak své rodiny, tak ostatních členů společnosti. Dále musí krajský soud uvést, že odsouzený se v minulosti dopouštěl trestné činnosti v souvislosti s vlastním obohacováním na úkor členů společnosti, a tudíž k odstranění tohoto osobnostního handicapu odsouzeného by bylo namístě, aby odsouzený absolvoval některý z výchovných programů zaměřených na potlačení těchto sklonů. Soud prvního stupně tak své skutkové závěry o absenci podmínky polepšení odsouzeného učinil na podkladě odpovídajícího důkazního stavu a z něj vyplývajících relevantních skutečností.

8. Za shora uvedené situace je u odsouzeného do značné míry otevřená i otázka predikce řádného způsobu života, navíc umocněná jeho výraznějšími sklony k páčání trestné činnosti. Na straně odsouzeného tak nelze v době rozhodování soudů dovodit odpovídající změnu subjektivních předpokladů k vedení řádného způsobu života, která je pro závěr o polepšení a predikci řádného způsobu života nezbytná. K závěrům soudu prvního stupně stran absence třetí ze zákonných podmínek institutu podmíněného propuštění z výkonu trestu tak krajský soud nemá žádných výhrad a může se pro stručnost na přílehlavé a vyčerpávající závěry soudu prvního stupně v plném rozsahu odkázat. K námitkám odsouzeného uplatněným v podané stížnosti je třeba uvést, že odsouzený má celkem 8 záznamů v opise rejstříku trestů, vesměs pro trestnou činnost motivovanou majetkovým prospěchem odsouzeného, kdy trestné činnosti se dopouštěl od roku 2002. Odsouzeného tak lze považovat za trestněprávně již výrazněji narušenou osobu. Navíc odsouzený již byl v minulosti opakovaně ve výkonu trestů odnětí svobody, byl v minulosti účasten i na institutu podmíněného propuštění z výkonu trestu odnětí svobody, a přesto byl následně 3 krát trestně stíhán. Za takové situace pak musí soudy k deklarovanému polepšení odsouzeného v současném výkonu trestu odnětí svobody přistupovat velice obezřetně, neboť odsouzený vykazuje určité náznaky polepšení ve specifickém prostředí výkonu trestu, které je zcela odlišné od prostředí na svobodě, kde odsouzený opakovaně zklamal. V těchto souvislostech musí krajský soud konstatovat, že odsouzený určitý stupeň polepšení, jakožto předpoklad pro podmíněné propuštění z výkonu trestu, prokazuje v současném výkonu trestu po relativně krátké období ve vztahu ke své trestněprávní narušenosti, tedy ve vztahu k období, po které prokazoval rezistenci k dodržování základních norem právního řádu. Krajský soud musí dále konstatovat, že odsouzený s ohledem na předchozí výkony trestů odnětí svobody má dozajista detailní představu o fungování výkonu trestu a nemůže mu činit velkou námahu se těmito podmínkám přizpůsobit. Ze stávající situace odsouzeného lze dovodit, že předchozí pokusy o jeho nápravu, a to i prostřednictvím účasti na podmíněném propuštění z výkonu trestu odnětí svobody, nepřispěly k dovršení jeho nápravy. Krajský soud nechce zpochybňovat současnou snahu odsouzeného po nápravě a průběh jeho resocializace, nicméně s ohledem na četnost dosavadních odsouzení, lze dovodit určitou zakořeněnost sklonů k porušování pravidel právního řádu. V těchto souvislostech se tak je třeba zamyslet nad tím, proč by měl být stávající výkon trestu odnětí svobody v životě odsouzeného zlomovým, tedy proč by v tomto výkonu trestu mělo být dosaženo jeho nápravy, jak odsouzený proklamuje, když nápravy odsouzeného nebylo dosaženo v předchozích výkonech trestu odnětí svobody. Stran předchozí účasti odsouzeného na institutu

podmíněného propuštění z výkonu trestu odnětí svobody musel odsouzený před soudy deklarovat a slibovat svoji připravenost vést řádný život, jak ostatně činí i v nyní projednávané věci. Ve výše rozvedených souvislostech je tedy k jeho prohlášení o nápravě a připravenosti vést řádný život třeba přistupovat se zvýšenou měrou kritičností a rezervovaností, neboť přísliby odsouzeného nemusejí vždy korespondovat s jeho faktickým způsobem života na svobodě. Smyslem institutu podmíněného propuštění z výkonu trestu odnětí svobody totiž není propustit předčasně z výkonu trestu na svobodu automaticky každého odsouzeného bez zřetele k tomu, jaká je prognóza jeho dalšího chování na svobodě. Soud je naopak povinen při rozhodování o tomto institutu k ochraně společnosti před potenciálním protiprávním jednáním kriminálně závadových osob, vážit, zda okolnosti případu a osobnost odsouzeného nasvědčují tomu, že odsouzený povede na svobodě řádný život, aniž by hrozilo příliš velké riziko recidivy trestného jednání, za které již byl v minulosti odsouzen. Prognóza chování odsouzeného na svobodě se odvíjí od mnoha vstupních faktorů, mezi něž patří zejména trestněprávní minulost odsouzeného, jeho současné chování a přístup k výkonu trestu, osobní zázemí na případ výstupu z výkonu trestu, osobnostní struktura, charakter dosud spáchané trestné činnosti, neboť jen souhrn všech těchto vstupních faktorů může determinovat prognózu budoucího života odsouzeného. Krajský soud musí opětovně poukázat na skutečnost, že ani předchozí působení trestními sankcemi na osobu odsouzeného jej neodradilo od spáchání další trestné činnosti, za níž v současné době vykonává trest odnětí svobody. Lze tak dospět k závěru, že dosavadní pokusy o resocializaci odsouzeného z dlouhodobého hlediska selhávají. Pokud soud prvního stupně i ze způsobu dosavadního chování odsouzeného (zejm. když byl na svobodě), jeho postoju a sklonů k páčání trestné činnosti před tím, než byl odsouzen v projednávané věci, činí prognózu do budoucna, neboť předpoklady vedení řádného způsobu života nelze dovozovat toliko k časově velice omezenému úseku výkonu trestu, který je navíc specifický tím, že odsouzený je izolován od společnosti, tedy od prostředí, v němž projevil sklony k páčání trestné činnosti, pak takovému postupu nelze ze strany krajského soudu ničeho vyčítat a tyto dle názoru krajského soudu rovněž plně korespondují rozhodovací praxi Ústavního soudu ČR, na níž odsouzený poukazoval. Od minulosti odsouzeného bez dalšího odhlédnout nelze, a právě skutečnost, že na odsouzeného neměly dostatečný vliv předchozí tresty a odsouzený opakovaně zklamal, i přes účast na institutu podmíněného propuštění, a opětovně se trestné činnosti dopustil, je v případě odsouzeného určující. [obec] chování a plnění povinností na základní úrovni ve výkonu trestu odnětí svobody, či pracovní činnost, ještě automaticky neznamená, že od odsouzeného lze v budoucnu očekávat vedení řádného života. Krajský soud musí uvést, že ze způsobu výkonu trestu lze na straně odsouzeného seznat určitou snahu po nápravě, avšak prognóza dalšího vývoje osobnosti odsouzeného ve vztahu k antisociálnímu jednání, se jeví v současném stádiu jeho výkonu trestu ještě otevřenou. Odsouzený si postupně vytváří podmínky pro řádný život a práci na svobodě, což je nepochybně kladný faktor při hodnocení prognózy jeho dalšího života, který snižuje míru rizika opakování trestné činnosti spolu se sociálním zázemím odsouzeného a příslib práce na případ výstupu z výkonu trestu. Na druhou stranu je však třeba uvést, že odsouzený se trestné činnosti dopouštěl v rozmezí mnoha let a ve výkonu trestu odnětí svobody se chová řádně po omezenou dobu, navíc se ve výkonu trestu řádně choval i v minulosti, a přesto se následně dopustil další trestné činnosti. Krajský soud za takové situace zastává shodný závěr jako soud prvního stupně, že s ohledem na výše uvedené nelze v současné době s dostatečnou mírou pravděpodobnosti uzavřít, že by rizika a kriminogenní faktory byly u odsouzeného eliminovány do takové míry, aby bylo možno odsouzeného z výkonu trestu odnětí svobody propustit, ač o opaku je odsouzený jistě přesvědčen. Soud prvního stupně tak nepochybil, pakliže i nadále upřednostňuje zájem na řádném fungování společnosti před individuálním zájmem odsouzeného na předčasnou realizaci práva na osobní svobodu. Takový postup pak s ohledem na výše uvedené nekoliduje se zákazem dvojího přičítání týchž skutečností k tíži odsouzeného, jak nedůvodně odsouzený namítal s odkazem na rozhodnutí Nejvyššího soudu ČR ve věcech III. ÚS 1735/2010 či III. ÚS 611/2000.

9. S ohledem na osobnostní předpoklady odsouzeného a s přihlédnutím k tomu, že odsouzený před omezením osobní svobody vykazoval sklony k páčání trestné činnosti, nelze konstatovat, že odsouzený je v současné době polepšen natolik, aby bylo možno s přijatelnou mírou rizika očekávat, že v případě podmíněného propuštění z výkonu trestu odnětí svobody povede řádný život. Odsouzený tak nepřesvědčuje způsobem výkonu trestu o své nápravě po takovou dobu a takovým způsobem, aby bylo možno uzavřít s ohledem na četnost a dlouhodobost doposud páchané trestné činnosti, že skutečně došlo na jeho straně k nápravě, když jen s tou je možno spojit závěr o předčasném dosažení účelu trestu. Odsouzený tak bude muset upřímnost své nápravy prokazovat po další část výkonu trestu, aby bylo možno uzavřít, že náprava odsouzeného je faktická, a v takové souvislosti již nehrozí reálné riziko jeho selhání na svobodě.

10. Za dané situace krajskému soudu nezbylo, než stížnost odsouzeného podle § 148 odst. 1 písm. c) tr. řádu zamítnout.

Poučení:

Proti tomuto usnesení není další řádný opravný prostředek přípustný.

Liberec 22. července 2021

Mgr. Denisa Šmídová
soudkyně

Rozhodnutí nabylo právní moci dne 22. července 2021.